

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Δ'.
ΑΡΙΘΜ. 3 (75).

Συνδρομή άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμήνος μόνον
και προπληρωτέα: Πανταζού φράγκ. χρ. 10 η μάκρ. 8.

ΈΤΟΣ Δ'.

τῆ 1/13. Φεβρουαρίου 1888.

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ.

Τῆ 10./22. Ιανουαρίου 1888 συμπληρώθη ἑκατονταετηρίς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Βύρωνος. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς παγκοσμίου φιλολογίας περιουδενὸς ἄλλου ἐκτάκτου φιλολογικοῦ φαινομένου μετέβαλον οἱ ἄνθρωποι εἰς τόσον μικρὸν σχετικῶς διάστημα χρόνου τόσον διαφόρους ἀλλεπαλλήλως γνώμας. Οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων ἢ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐθαυμάσθη μετὰ τοσοῦτου ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' οὐδὲ κατεφρονήθη καὶ μετὰ τοσαύτης ἐμπάθειας, ὅσον ὁ Βύρων ὑπερησπίσθη θερμῶς ἀφοῦ ἀνοικτειρμόνως ἀφωρίσθη. Ἄλλὰ καὶ τίς ἄλλος ποιητῆς συνήνησε τοσαύτας ἀντιθέσεις ἐν τῷ βίῳ καὶ τῇ ποιήσει του, ὅσας ὁ Βύρων;

Βίος καὶ ποίησις παρὰ τῷ Βύρωνι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ χωρισθῶσιν οὐδὲ παρὰ τοῦ ἐπιδεικτιώτερου
ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Δ'.

Ἐγενν. ἐν Λονδίῳ τῆ 10. Ιανουαρίου 1787, † ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 7. Ἀπριλίου 1824.

κριτικοῦ. Ἡ ἐκ τῶν παντοίων περιπετειῶν του πείρα παρεῖχεν αὐτῷ ὕλην πρὸς ποιητικὰ ἀριστουργήματα· οἱ ἐμπαθέστατοι ἀγῶνες, οὐς ἐπολέμησεν ὡς ἄνθρωπος, ἀποτελοῦσι τὴν ὑπόθεσιν τῶν μεγαλοτέχνων αὐτοῦ ποιητικῶν εἰκόνων. Καὶ αὐτὸς πολλάκις γράφων ἢ ὁμιλῶν πρὸς σπουδαίους φίλους του ὁμολογεῖ, ὅτι τὰ βιωτικὰ παθήματά του ἀποτελοῦσι τὴν κυρίαν πηγὴν τῆς ἐμπνεύσεώς του. Πᾶσαν βραχεῖαν ἀνακωχὴν ἀπὸ τῶν διαρκῶν πολέμων του ἐχρησιμοποιοῖ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς μάχης θρηνῶν ἐν στίχοις τὰς ἀπωλείας του. Αὐταῖς λέξεσιν εἶπε ποτε: „Δὲν δύναμαι νὰ γράψω τίποτε, οὔτε ἔγραψα μέχρι τοῦδε, χωρὶς νὰ προῦποθέσω ὡς βᾶσιν οἰανδὴποτε ἀτομικὴν περὶ τοῦ πράγματος πείραν.“

Ὁ βραχὺς βίος
5

του εἶνε πλήρης θλιβερωτάτων επεισοδίων. Ἀληθινὴν εὐτυχίαν δὲν ἤξιώθη ποτέ ν' ἀπολαύσῃ. Πολλάκις ὅμως καὶ αὐτὸς συνέτριψε πᾶν ὅ,τι ἐναγωνίως ἀνέμενον ὡς δυνάμενον νὰ τῷ παράσχῃ ἀνακούφισιν τινα, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου φθονερὰ τύχῃ ἀνῆρπαζεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ μεμψιμοίρου παιδίου καὶ αὐτὰ τὰ ἀθυρμάτια, ὡς ἀπεκάλει ὁ ἴδιος τὴν ὄντως ὀλίγην χαρὰν τῆς ζωῆς του.

Ὁ Βύρων κατήγετο ἀπὸ παλαιοτάτης ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἣτις καὶ ἀποκλειστικῶς διήθυσεν τὴν πρώτην τοῦ παιδὸς ἀγωγὴν, ἦν ἀλλοκότου χαρακτῆρος γυνή, ὑπερήφανος, προληπτικὴ καὶ λίαν ἰδιότροπος. Αὐτὸν τὸν Βύρωνα ἐπλασεν ἡ φύσις μὲ ὠραιοτάτην κεφαλὴν καὶ ἐκφραστικώτατα χαρακτηριστικά, ἀλλὰ καὶ χωλόν. Ἡ καρδιά του ἦν εὐγενεστάτη, συμπαθὴς καὶ ἐλεήμων, ἀλλ' ὁ χαρακτῆρ του εὐερέδιστος, δύστροπος καὶ πείσμων. Ἐκληρονόμησε τὴν σφοδροτάτην ἐμπάθειαν τῶν γονέων του, τὴν ὑπεροψίαν τῆς μητρὸς του καὶ τὸ εὐεπίφορον πρὸς τὰ ἄκρα τῶν παθῶν παρὰ τοῦ πατρὸς του. Ἐνωρίτατα ἀπεδείχθη ἡ ἔκτακτος του εὐφυΐα, τυχῶν δὲ τῆς καταλλήλου μορφώσεως ταχέως ὁ Βύρων ἀνέπτυξε τὰ φυσικὰ προσόντα του δι' εὐρυτάτης μαθήσεως. Ἐγκαίρως ἐδοκίμασε τὸν πολιτικὸν τῆς πατρίδος του βίον, ἀπεσύρθη ὅμως ἀμέσως καὶ ἐπεδόθη ὅλος εἰς τὴν ποίησιν. Τὰ πρῶτά του δοκίμια, αἱ σατυρικαὶ

„Ὁραι σχολῆς“, κατεκρίθησαν μετὰ πολλῆς πικρίας ὑπὸ τῆς συγχρόνου κριτικῆς.

Τότε ἀπεσύρθη ὀλοτελῶς ἀπὸ τοῦ μεγάλου κόσμου καὶ παραδοθεὶς ἐπὶ τινα χρόνον εἰς ἐκδεδητημένον βίον καὶ σύνθεσιν πικροτάτων σατυρῶν κατὰ τῶν ἐπικριτῶν του ἐπεχείρησε τὴν μεγάλην ἐκείνην περιοδείαν διὰ Πορτογαλλίας, Ἰσπανίας, Τουρκίας, Ἑλλάδος καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χρονολογούνται τὰ ἄριστα τῶν ἔργων του, οἱ φιλολογικοὶ θρίαμβοι καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ γενικὸς ἐν Εὐρώπῃ ἐνθουσιασμός.

Εἰκοσιοκταετῆς κατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του μετ' ἀτυχεστάτου συνοικέσιον καὶ μετέβη εἰς τὴν Ἄνω Ἰταλίαν. Ἐκεῖθεν, ὅπου ἔσχε πλείστας περιπετείας καὶ ἔγραψε νέα ἀριστουργήματα, ἐξέλεξεν ὡς τελευταῖον σταθμὸν τῆς ἀθανάτου δόξης του καὶ τοῦ βίου του τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα.

Ὅ,τι ἐθυσίασεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Βύρων δὲν εἶνε δυνατόν πρὸς ἄλλο τι κατὰ τὸ ὕψος νὰ παραβληθῆ εἰμὴ πρὸς τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Αὐτοῦ καὶ μόνου ἡ μνήμη ἀρκεῖ, ὅπως συναισθανθῆ πᾶς Ἑλληνοπόσοι καὶ ὅποῖαι θυσίαι ἔδει νὰ προηγηθῶσι πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς πατρίδος μας.

† I. K. Π.

Ο ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤῆ ΙΩΒΗΛΑΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ'.

ὑπὸ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΩΓΟΥ, Ἀρχιεπισκόπου.

Τῆ 20. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1887, ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ λαμπρᾷ αἰθούσῃ τοῦ νέου δημαρχείου τῆς πόλεως Βουδαπέστης, συνήλθον εἰς γενικὴν συνέλευσιν ἡ τε κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῆς πρωτευούσης τοῦ Οὐγγρικοῦ βασιλείου, καὶ αἱ μερικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους, αἱ πρὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους συστάσαι, ὅπως ἀπὸ τῶν καθολικῶν χριστιανῶν τῆς Οὐγγαρίας, συλλέξωσι χρηματικὰς τε καὶ ἄλλας προσφοράς, προσενεχθσομένας ἐν Ῥώμῃ τῷ Πάπῃ Λέοντι ΙΓ' κατὰ τὴν ἐρορτὴν τῆς ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ πεντηκονταετηρίδος.

Ἐν τῇ γενικῇ ταύτῃ συνελεύσει, ἐκτος τῶν ἐπιτροπῶν ὅπο τε τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, παρήσαν καὶ πεντακόσιοι προσκυνηταί, ἄνδρες, γυναῖκες, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοί, μέλλοντες αὐθημερόν ν' ἀπέλθωσιν εἰς Ῥώμην, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Οὐγγαρίας καὶ καρδινάλιου Ἰωάννου Simor, ὅπως συγχαρῶσι τῷ Πάπῃ, ἐπὶ τῇ ἐρορτῇ τοῦ Ἰωβηλαίου αὐτοῦ.

Ὁ δήμαρχος καὶ ὑποδήμαρχος τῆς πόλεως Βουδαπέστης Kammermayer καὶ Garkoezy, ὑπεδέχοντο καὶ προσέφερον τὰς προσηκούσας τιμὰς εἰς τοὺς προσερχομένους, ἐν οἷς διακρίνονται ὑπουργοί, βουλευταί, γερουσιασταί, μεγιστᾶνες, ἀρχιερεῖς, ἀντιπρόσωποι τῆς ἀκαδημίας, τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ὡς καὶ πολλοὶ δέσποιναι καὶ δεσποινίδες τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας.

Ἐπὶ τραπέζης, κειμένης πρὸ τῆς προεδρικῆς ἐξέδρας, ἔκειτο βίβλος χρυσοδέτος καὶ δι' ἀριστοτεχνικῆς πολυτελείας κατασκευασμένη, ἐφ' ἧς ἐνθεν μὲν ἀπήστραπτον ἐκ χρυσοῦ καὶ σμάλτου κατειργασμένα τὰ σήματα τῆς εὐγενοῦς καὶ ἀριστοκρατικῆς Ἰταλικῆς οἰκογενείας Pecci, ἐξ ἧς κατὰγεται ὁ Πάπας Λέων ΙΓ', καὶ ἐπ' αὐτὰ ἐπέλαμπεν λαμπρὸς ἀστὴρ ἀδαμάντινος μετὰ τῆς ἐκ μικρῶν ἀδαμάντων

ἐπιγραφῆς *lumen de coelo, φῶς ἐξ οὐρανοῦ*, τὸ προφητικὸν δηλονότι λόγιον τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ'. διότι, ὡς γνωστόν, ἕκαστος νέος Πάπας ἐν τῇ ἀναγορεύσει αὐτοῦ προσλαμβάνει μετὰ τοῦ Παπικοῦ ἀξιώματος καὶ οἶονεὶ προφητικόν τι ἀπόφθεγμα, προσημαίνον τὴν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ ἀποστολὴν καὶ διακονίαν· ὁ προκατόχος Πάπας Πίος Θ' ἐφερὲν ὡς προγνωστικὸν γνώρισμα τοῦ βίου αὐτοῦ *Crux de Cruce* *σταυρὸς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ*· ἐπὶ δὲ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς ὀλοχρύσου ταύτης βίβλου, ἦν κατειργασμένον ἐκ χρυσοῦ ὡσαύτως καὶ σμάλτου καὶ λίθων πολυτελῶν, τὸ βασιλικὸν Οὐγγρικὸν στέμμα, ἐπιστεφόμενον ὑπὸ τῆς Παπικῆς Τιάρας.

Ἐν τῇ πολυτελεστάτῃ ταύτῃ βίβλῳ ἐγράφη λατινιστὶ δια μεγάλων καὶ λαμπρῶν χαρακτῆρων, τὸ πρὸς τὸν Πάπαν συγχαρητήριον προσφώνημα, ὅπερ ἔμελλε ν' ἀναγνώσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ Primas τῆς Οὐγγαρίας καρδινάλιος Ἰωάννης Simor, παρισταμένον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ τῶν πεντακοσίων οὐγγρῶν προσκυνητῶν, Κυρίων τε καὶ Κυριῶν.

Παρὰ δὲ τῇ βίβλῳ ταύτῃ τοῦ προσφωνήματος, ἔκειντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης ὀκτώ χρυσοδέτοι ὀγκώδεις τόμοι εἰς φύλλον, περιέχοντες ἐν ἑκατομμύριον καὶ ὀκτακοσίαις χιλιάδας ὑπογραφὰς τῶν ὑπογραψάντων Οὐγγρῶν καθολικῶν τὸ πρὸς τὸν Πάπαν τοῦτο προσφώνημα. Ὁ δὲ τῆς γενικῆς ταύτης συνελεύσεως πρόεδρος κόμης Ἀλέξανδρος Κάρολυι, ἀφ' οὗ ἐχαιρέτισε τὴν συνέλευσιν καὶ εἶπε τὰ δέοντα προομιμαζόμενος, ἔλεξεν ἀκολούθως καὶ τάδε: „Μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλω εἰς τὴν ἐντιμον συνέλευσιν, ὅτι ἡ Αὐτοῦ ἀγιότης ὁ Πάπας Λέων ΙΓ', τὴν 30. τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐν τῷ Βατικανῷ τῆς Ῥώμης, δέχεται εἰς ἀπόρασιν ἐπίσημον τὸν ἡμέτερον Fürst-Primas Ἰωάννην Simor μετὰ τῶν ἄλλων προσκυνητῶν τῆς ἡμετέρας πατρίδος, οἵτινες τότε θὰ προσφέρωσιν αὐτῷ εὐλαβῶς τὸ *θηγάριον*, 456 χιλιάδας φράγκων,